

Гласник Удружења Ложаца Државних Железница у Београду
 Glasnik Udruženja Ložaca Drž. Železnica u Beogradu. — Glasilo Udruženja Kurjačev Drž. Železnica v Beogradu.
 Kancelarija Udruženja i redakcija lista nalaze se pri ložionici državnih železnica Beograd. Čekovni račun br. 56551.

ГОД. XI	Излази 12 пута у години. Поједини број 1 динар Годиш. претплата 12 дин.	Izlazi 12 puta u godini Pojedini broj 1 dinar Godiš. pretplata 12 din.	Ishaja 12 krat v letu Posamezna številka 1 din. Letna naročnina 12 din.	Београд, 1 марта 1934 г. Beograd, 1 marta 1934 g. Beograd, 1 marta 1934 g.	Број 3
---------	---	--	---	--	--------

Још једна лепа пажња

У прошлом броју нашег листа изишао је чланак под насловом „Једна лепа пажња“ у коме је описан један заиста редак случај који ће у Удружењу ложаца оставити светлу и трајну успомену.

Међутим, није усамљен овај случај високе пажње, поклоњен једном нашем другу од стране Њ. В. Бугарског Краља Бориса, зато сматрамо за потребно, да у овоме броју листа на видјоми месту истакнемо и други пример и отмени гест, учињен од стране Његовог Величанста Краља Бориса, наспрам ложаца југословенских државних железница.

Као родољуби и патриоте, са радошћу пратимо свако настојање, које иде у прилог благостања и величине наше Отаџбине, увек спремни да и наше скромне снаге ставимо на расположење онима који чине те напоре. Свесни, да смо и ми синови једнога дела огромне расе словенских народа, који би, повезали братским и пријатељским везама опше словенске заједнице, представљали несавладљиву снагу и величину, а која би била најсигурнија гаранција несметаном развитуку, благостању, и светлијој будућности по крви и језику братских словена. Ми са радошћу пратимо све оне напоре, који иду за остварење овога циља.

Колико год смо, у већ одмаклој прошлости, са тугом у срцу посматрали злочиначку акцију плаћених агената, акцију плаћеном гомилом крвавих златника од стране оних, који са бесом и срџбом у страху посматрају буђење словенске свести и зближење словенског народа,

Још једна лепа пањња

У прошлом броју нашег листа изашао је чланак под насловом „Једна лепа пањња“ у коме је описан један заиста редак случај који ће у Удружењу ложаца оставити светлу и трајну успомену.

Међутим, није усамљен овај случај високе пањње поклоњен једном нашем другу од стране Њ. В. Бугарског Краља Бориса, зато сматрамо за потребно, да у овоме броју листа на видјоми месту истакнемо и други пример и отмени гест, учињен од стране Његовог Величанства Краља Бориса, наспрам ложаца Југословенских државних железница.

Као родољуби и патриоте, са радошћу пратимо свако настојање, које иде у прилог благостанја и величине наше Отаџбине, увек спремни да и наше скромне снаге ставимо на расположење онима који чине те напоре, свесни, да смо и ми синови једнога дела огромне расе словенских народа, који би, повезани братским и пријатељским везама опште словенске заједнице, представљали несавладљиву снагу и величину, а која би била најсигурнија гаранција несметаном развитуку, благостанју, и светлијој будућности, по крви и језику, братских Словена. Ми са радошћу пратимо све оне напоре, који иду за остварење овога циља.

Коликогод смо, у већ одмаклој прошлости, са тугом у срцу посматрали злочиначку акцију плаћених агената, акцију плаћену гомилом крвавих златника од стране оних, који са бесом и срџбом у страху посматрају будjenje словенске свести и зближење словенских народа; љелни да својим зла-

жељни да својим златом, путем народних изрода помуте добре суседске односе и да направе непремостиви раздор, како би тим путем одржали доминантну улогу своје превласти над словенским народима. Са толико више радости поздрављамо чињеницу и факат да се заслугом, мудро водеће политике (као што смо већ у прошлом броју листа навели), Највећег Словена и Државника, витешког нам Краља Његовог Величанства Александра I постепено руше све те вештачке, скупим новцем и невином проливином крвљу подигнуте препоне.

Вал народног одушевљења, који је онако спонтано захватио широке масе бугарског народа, када је закрочила нога Југословенског Владара на обалу Црног мора, пружио је свету видног доказа да ни кама ни бомба, као ни Јудини златници нису били у стању угушити у бугарским народним масама свест велике словенске идеје и љубави наспрам своје словенске браће, са надом да ће неминовно наступити светлији дани опште словенског братства и узајамности.

Приликом узвраћаја посете Његовог Величанства Краља Бориса, југословенској престоници, када су спонтане манифестације народног одушевљења настојавале да учине што пријатнијим боравак Бугарског Суверена у нашој дичној престоници, и ми ложачи државних железница учествовали смо са радошћом у тим манифестацијама да и ми допринесемо како б. Њ. В. Владаоц, братског нам бугарског народа однео што лепше и светлије успомене из наше отаџбине.

Нарочито на нама железничарима, а специјално на службеницима машинске струке, у које спадамо и ми ложачи, остао је деликатан задатак да омогућимо, да буде путовање Њ. В. Краља Бориса по нашој земљи што удобније и пријатније и да достојно репрезентујемо наше државне железнице и службу на њима у Његовим очима.

Најтежи задатак и одговорност пао је на леђа наших врховних старешина, а на нама ложачима остало је, да стриктно извршујемо њина наређења и да уложимо сав труд, да се у данима бављења Високог Госта и Његовом путовању на нашим железницама, служба на истој беспрекорно обавља, у колико то зависи од ложача. Ова наша настојања у нормалним временским приликама и не би било тешко извршити али силовите временске непогоде зимског доба, у многоне су отежале вршење наше дужности, како ложачима тако и нашим старешинама.

Наше сазнање и свест да ове напоре од нас траже један овако значајан, по целу нашу нацију, момент, пружила нам је довољно снаге да се савладају и највеће тешкоће, уливајући нам наду, да ће исти бити крунисани лепшом будућношћу у односима са суседном и братском нам словенском земљом.

У овој нади још више нам даје полета гест, који је учинио Бугарски Суверен приликом свога одласка из наше средине, када је благоизволео подарити одликовања не само вишим државним функционерима, већ и преставницима наше железничке установе од нашег врховног старешине па до ложача.

tom, putem narodnih izroda pomute dobre susedske odnose i da naprave nepremostivi razdor, kako bi tim putem odrzali dominantnu ulogu svoje prevlasti nad slovenskim narodima. Sa toliko više radosti pozdravljamo činjenicu i fakat da se заслугом мудро vodeće политике (kao što smo već u prošlom broju lista naveli) Najvećeg Slovena i Državnika, viteškog nam Kralja Njegovog Veličanstva Aleksandra I postepeno ruše sve te vештачке, skupim novcem i nevino prolivenom krvlju podignute prepone.

Val narodnog oduševljenja, koji je onako spontano zahvatio široke mase bugarskog naroda, kađa je zakročila noga jugoslovenskog Vladara na obalu Crnog mora, pružio je свету видног доказа да ни кама ни бомба, као ни Јудини златници нису били у стану угушити у бугарском народу свест велике словенске идеје и љубави наспрам своје словенске браће, са надом да ће неминовно наступити светлији дани опште словенског братства и узајамности.

Prilikom uzvrаćaja posete Njegovog Veličanstva Kralja Бориса, jugoslovenskoј престоници, kada su спонтане манифестације народног одушевљења настојавале да учине што пријатнијим боравак Бугарског Суверена у нашој дичној престоници, и ми ложаћи државних железница учествовали смо са радошћу у тим манифестацијама да и ми допринесемо, како би Њ. В. Владаоц, братског нам бугарског народа однео што лепше и светлије успомене из наше Отаџбине.

Narочито na nama железничарима, a специјално на службеницима машинске струке у које спадамо и ми ложаћи, остао је деликатан задатак да омогућимо да буде путовање Њ. В. Краља Бориса по нашој земљи што удобније и пријатније и да достојно репрезентујемо наше државне железнице и службу на њима у Његовим очима.

Најтежи задатак и одговорност пао је на леђа наших врховних старешина, а нама ложаћима остало је да стриктно извршујемо њина наредjenja и да уложимо сав труд да се у данима бављења Високог Госта и Његовом путовању на нашим железницама, служба на истој беспрекорно обавља у колико то зависи од ложаћа. Ова наша настојања у нормалним временским приликама и не би било тешко извршити али силовите временске непогоде зимског доба, у многоне су отежале вршење наше дужности, како ложаћима тако и нашим старешинама.

Наше сазнање и свест: да ове напоре од нас тражи један овако значајан по целу нашу нацију, значајан момент, пружило нам је довољно снаге да се савладају и највеће тешкоће, уливајући нам наду, да ће исти бити крунисани лепшом будућношћу у односима са суседном братском нам словенском земљом.

У овој нади још више нам даје полета, гест, који је учинио Бугарски Суверен приликом свога одласка из наше средине, када је благоизволео подарити одликовања не само вишим државним функционерима, већ и преставницима наше железничке установе од нашег врховног старешине па до ложаћа.

Његово Величанство Бугарски Краљ Борис између осталих у првоме реду је благоизволео одликовати нашег почасног претседника Г. инж. Димитрија Наумовића, Директора државних железница у Београду са орденом III степена Александра Невског. Затим нашег почасног члана Г. инж. Душана Драгићевића, шефа ложионице Београд са орденом „кавалер IV степена“ за грађанске заслуге. Г. Инжењера Михаила Костића, шефа лож. Цр. Крста као и инжењера београдске ложионице Господина Милана И Јовановића, орденом „кавалер V степена“ за грађанске заслуге и Г. инжењера Војислава Аранђеловића, из лож. Цр. Крста.

Осим горе наведених одликовани су и наши редовни члинови ложачи: Коста Буквић, ложач ложионице Београд; Гаврило Панајатовић, ложач ложионице Цр. Крст као и Милош Мандић ложач ложионице Црвени Крст са орденом „за грађанске заслуге“.

Овај гест Бугарског Владаоца несматрамо само као скупочену награду за учињене напоре, већ га сматрамо као жељу Бугарског Владаоца да исти буде једна нова и јака спона при даљнем изграђивању и учвршћивању братских и пријатељских односа између две суседне словенске земље.

У томе уверењу ми и овога пута кличемо Узвишеном Дараваоцу: „Да живи Његово Величанство Бугарски Краљ Борис и Његов Владajuћи Дом“!

А Централна управа нашег Удружења у име свију својих чланова најсрдачније честита у првоме реду нашем омиљеном почасном претседнику Господину Димитрију Наумовићу, Директору државних железница на добивеном одликовању, затим исто тако и нашем почасном члану Господину Душану Драгићевићу, шефу ложиоце Београд као и осталој Господи инжењерима и напоследку тројници нашим редовним члановима, који су примили горе поменута одликовања.

За централну Управу
секретар
Ј. Зупанц.

Njegovo Veličanstvo Bugarski Kralj Boris između ostalih u prvome redu je blagoizvoleo odlikovati i našeg počasnog predsednika g. Ing. Dimitrija Naumovića, direktora državnih železnica u Beogradu sa ordenom III stepena Aleksandra Nevskog. Zatim našeg počasnog člana g. Ing. Dušana Dragičevića, šefa ložionice Beograd sa ordenom kavaljer IV stepena za građanske zasluge, g. Ing. Mihailo Kostić, šef lož. Cr. Krst, kao i inženjera beogradske ložionice g. Ing. Milana I. Jovanovića, ordenom „kavaljer V stepena“ za građanske zasluge i g. Ing. Vojislava Arandjelovića, iz lož. Cr. Krsta.

Osim gore navedenih odlikovani su i naši redovni članovi ložaci: Kosta Bukvić, ložac ložionice Beograd; Gavriilo Panajatović, ložac ložionice Cr. Krst kao i Miloš Mandić ložac iz ložionice Crveni Krst sa ordenom „za građanske zasluge“.

Ovaj gest Bugarskog Vladaoca nesmatramo samo kao skupocenu nagradu za učinjene napore, već ga smatramo kao želju Bugarskog Vladaoca da isti bude jedna nova i jaka spona pri daljnjem izgradjivanju i učvršćivanju bratskih i prijateljskih odnosa između dve susedne slovenske zemlje.

U tome uverenju mi i ovoga puta kličemo Uzvišenom Darovaocu: „Da živi njegovo Veličanstvo Bugarski Kralj Boris i Njegov Vladajući Dom!“

A Centralna uprava našeg Udruženja u ime sviiju svojih članova najsrdačnije čestita u prvome redu našem omiljenom počasnom predsedniku Gospodinu Dimitriju Naumoviću, direktoru državnih železnica na dobivenom odlikovanju, zatim isto tako i našem počasnom članu gospodinu Dušanu Dragičeviću, šefu ložionice Beograd kao i ostaloj gospodi inženjerima i na posletku trojici našim redovnim članovima, koji su primili gore pomenuta odlikovanja.

Za Centralnu Upravu
sekretar
J. Zupanc.

Iz Maribora

Dne 13. novembra 1933 se je vršila seja naše podružnice v Mariboru. Seje se je udeležil tudi tovariš Baksic, ki se je lahko ob tej priliki sam prepričal, kako nujno so potrebne organizaciji delavne moči, med katere spada tudi sam. Žal nam je, da kot upokojenec ne sme več aktivno poseči v naše kulturno delovanje, ali vendar nam je ostal v okviru zakona še vedno naklonjen. Za točen pregled dela in potrebne informacije mu je seveda nujno treba, da se udeležuje društvenih sej. Vsaka prikrita stvar bi bila danes le v škodo delavca; saj je dosti nasprotnikov ki nočejo pravilno razmotrivati delo organizacije in takó se naenkrat znajdeš med dvema stoloma. Dvema gospodarjema nikakor ni dobro služiti, zato bi moral vsak kurjač vedeti, da spada v vrste, kjer je krepko društvo v stanju vedno in povsod zagovarjati njegove pravice. Zato več zaupanja v samega sebe in v funkcionarje, ki so, izvoljeni iz naših vrst, vredni zaupanja, da se zanimajo in pobrigajo za dobrobit članstva. Zato je prav važno, da se podružnice večkrat posvetujeja z oblastno upravo o delu organizacije, da prejme vsak natančne informacije, za kaj prav za prave gre.

Znano nam je, da so posamezniki pri večih organizacijah gotovo iz več razlogov. Če so ti upravičeni, nimamo nič proti temu, tudi nemamo nič proti njihovim voditeljem, če oni niso proti nam. Vemo pa dobro, da naš težak kruh še nikoli ni šel skozi njihove roke, zato tudi ne morejo imati pojma o naši naporni službi. Kadarkoli pa čitamo njihove strokovne liste in njihove neuspehe, se kaj radi sklicujejo na vablivo geslo, da bo vse lepo in uspešno, kadar bodo vsi železničarji v njihovih vrstah. Pozdravljamo vsakogar, pa naj bo organiziran kjer hoče, saj vemo da je vsak član organiziran zato, da se mu v skrajni sili pomaga. Poznamo pa zastopnike organizacije, ki zavzemajo razna mesta v upravah, pa v skrajni stiski svoje člane še bolj pritisnejo. Marsikaj bi mi kurjači lahko povedali v svojem listu, ali pred zavoro je še vedno težko pogledati resnici v obraz. Prepričani smo, da se bo novi odgovorni urednik kaj več zanimal za zavoro, kar bo dovedlo kurjače k večjemu zanimanju za seje, kjer smo vedno pripravljeni razpravljati o zadevah v prid našega stanu in železniške uprave.

Iz Oblasne Uprave
Ljubljana.

Како треба напајати локо- мотивски котлао

— Наставак —

Како температура у ложишту премаша 1000°C , докле с друге стране температура воде у котлу може да буде око 180°C , то је велика разлика између тих температура. Неко би питао: па како да услед овако велике разлике температуре не настаје прскање зидова у ложишту или цеви? На то се може одговорити: Та велика разлика температуре створена је постепено, без великих скокова и на тај начин се материјал постепено прилагођава тим температурама, односно, постепено добија одговарајућу запремину, према висини топлоте, коју имају ти делови котла.

Овај однос температура одржава се и постепено се ствара, те на тај начин и силе које држа ситне делиће материје — молекуле, нису изложене наглим променама и тако се држе и враћају постепено у свој пређашњи положај без икакве трајне промене облика. Али ако би се овај однос температура нагло променио, онда би на; стале нагле промене сила између молекула и на тај начин би дошло до нагле и промене облика материјала — кривљење или прскање.

Постепено повећавање температуре, могао је сваки ложаџ да посматра приликом потпаљивања локомотивског котла. Па како притисак, у једном истом простору, зависи од температуре, то се може лепо видети, како „хладан“ котлао постепено се загрева и у њему вода, те на тај начин и постепено показује казаљка на монометру котла, ово повећавање топлоте воде. Овде се види, како неприметно се креће казаљка на монометру, то значи да се неприметно повећава температура, а нарочито се може видети и да ватра постепено постаје све јача, после потпале.

Према свему напред изложеном, долази се до закључка: да ложаџ треба добро да пази приликом ложења локомотивског, а самим тим и сваког другог парног котла, да не створи никако наглу промену у односу температуре у ложишту с једне стране и унутрашњости котла с друге стране. Значи сваки ложаџ треба да води рачуна да загрејани делови котла не буду нагло хлађени. Према томе то важи исто, како за ложиште, тако и за унутрашњост котла — вода и пара.

На који начин може ложаџ да спречи те нагле промене температуре и где се оне појављују, као и под чијим утицајем, то ћемо сада изложити. У ложишту, приликом сагоревања горива, развија се велика количина топлоте, а за исто сагоревање потребно је доводити потребну количину ваздуха из атмосфере — из простора око нас. Овај ваздух за време ложења придолази са извесном температуром, која се може узети за једног путовање као стално, с обзиром да не постоје велике промене у спољној температури. Поред тога, овај ваздух долази стално и пролази прво кроз ростове и подлогу ватре — шљиху и пепео — који је загрејан, те на тај начин долази у ложиште врућ, односно са много већом температуром него што је био у спољној атмосфери. Значи да он „хладан“ не долази у додир са околним зидовима у пећи. Али ако ми разголитимо роштиљну површину и пустимо да „хладан“ ваздух продре кроз роштиљ и дође у додир са зидовима пећи и цевима онда би настала нагла промена температуре зидова пећи и цеви, а због тога, према ранијем објашњењу, настаће сталне промене на тим деловима т. ј. настаће кривљење, прскање или ће отвори, у цевном зиду за цеви, остати у ранијем ширем примеру, што је

исто и за стрежњаке и закивке, те ће на тај начин кроз међупростор цеви, спрежњака и закивака и зидова пећи настати пропуштање воде и паре т. зв. „цурење“.

Други случај може настати: ако се при овако загрејаној пећи, дуже држе врата од ложишта отворена, а нарочито при промаји, онда ће директно улазити „хладан“ ваздух споља и нагло хладити зидове пећи и на тај начин изазивати „цурење“ поменутих делова. Нарочито велике грешке праве ложаџи у оваквим случајевима приликом чишћења ватре, јер тада имамо оба случаја од једном, која смо горе поменули; с једне стране долази „хладан“ ваздух кроз очишћене ростове, а с друге стране кроз отворена врата, а поред тога је цео овај штетан утицај потпомогнут дувањем помоћне дуваљке. Значи да се у оваквим случајевима треба ложаџ спомагати колико год може, да би умањио штетан утицај нагле промене температуре хлађења — пећи и цеви. То ће учинити онда, ако при чишћењу ватре, не разголити раставе а остави доста живе ватре на роштиљну површину. Поред тога треба отворити помоћну дуваљку само толико, колико му је најнужније потребно да се дим и прашина не враћа на врата ложишта и смета му приликом чишћења. На овај начин ће се смањити промаја и тако избегнути придолажење „хладног“ ваздуха у већој количини и тиме у већој мери расхлађивање пећи и делова у пећи. Најзад цео овај посао треба обављати у што краћем времену, да не би дуго улазио „хладан“ ваздух кроз врата ложишта у пећ и тиме потпомогао брже хлађење исте. Дакле, свако хлађење пећи, односно оно које не мора да буде и које се може избећи или смањити, треба избегавати, ако мислимо да сачувамо котлао који опслужујемо.

Код напајања котла исто тако велику улогу игра начин рада у погледу чувања котла од штетног утицаја нагле промене температуре.

Ако већ имамо с једне стране у пећи и цеви извесну високу температуру, а с друге стране извесну температуру воде и паре, која је постепено дошла до тог степена, па сада брзо убацимо већу количину „хладне“ воде у котлао, онда ће настати нагла промена температуре воде и услед те нагле промене температуре воде према температури у ложишту и цевима, настаће напред изложене сталне промене у склопу и облику материјала. На тај начин настају „цурења“ састава лимова у пећи, затим спрежњака, закивака и цеви. Значи да ложаџ мора водити рачуна о овим штетним утицајима и смањити их на најмању меру, која мора да буде и која неће имати тако штетно и разорно дејство. На који начин ће ово урадити то ћемо изнети.

Ми смо и раније писали, како треба напајати котлао ради уштеде у гориву и тамо смо објаснили како се топлота преноси на воду, како се смањује топлота воде приликом доливања котла водом и како мање расхлађује вода у котлу када се долива топлијом водом ит.д. Према томе у овом случају нећемо о томе понављати исте ствари. Али ћемо овде изнети: када и на који начин може се избећи нагло расхлађивање воде у котлу приликом напајања.

Најкорисније, у погледу заштите од штетности промене температуре на делове котла, било би онда, када би то напајање било стално са истом количином воде у једиоци времена и да та вода не долази одмах, по уласку у котлао, на делове који су много више загрејани, тј. са много вишом температуром. Ово друго је ствар градителја — конструктера — локомотиве т. ј. котла, а први случај је у моћи ложаџа, значи да ложаџ, својом манипулацијом може ублажити нагло и у већој количини придолажење „хладне“ воде у котлао за кратко време.

Ако већ није у могућности да се стално и подједнако напаја котлао (то је случај где нема нарочите пумпе или направе за напајање које се могу регулисати), онда ложач може да учини то: да што чешће и у мањој количини убацује помоћу направа воду у котлао, т.ј. долива котлао. Значи ако би се ово чешће напајање приближавало сталном напајању, онда би ложач постигао тај успех да котлао сачува од напред изложених последица. Јер на овај начин би вода у котлу, до некле, била приближно исте температуре, докле је то исто и урадио на горе показан начин и са температуром у пећи. Значи да би на овај начин однос температуре у пећи и котлу постепено се мењао и на тај начин избегао штетан утицај нагле промене температуре а самим тим и штетне промене у материји котла.

Према томе ложачи напајајте котлао што чешће и за краће време, код оних котлова који немају нарочитих направа за стално напајање котла са регулсањем потребне количине воде, коју убацује у котлао. На овај начин, као што је у овом чланку изложено, правилним руковањем котлом учинићете да се котлао сачува од свих штетних последица рђавог утицаја руковања и наглих промена температуре.

Ing. Ж. Митић.

Али се стеје дневничарска служба в покојнино?

Много курјацев, посебно из Лјубљанске дирекције се данес не ве али се јим бодо штела ненастављена лета службе, ки со јо извршевали на системизираних местих пред стално наставитвијо, в покој али не. Прав задњем часу со се намреч догодили примери, да со били некатори жељезничарски услужбеници упокојени, па со се јим в покојнино вштела само настављена лета. И вendar со вси ти услужбеници туди в доби пред наставитвијо плачевали своје приспевке в провизијски склад. Зато је уместно, да је так постопек упокојитве повзрочил велике [скрби посебно тистим призадетим, ки со без lastне кривде в напредованју заостали и морали чакати на наставитев 10 али се већ лет. Жељезничка дирекција је толмачила закон тако, да се вштејејо в покојнино само ефективна лета. Преко својега друштва со се призадети притожили на највишју инштанцо, наваяјоћ при тем параграф 258 Закона о државнем саобраћајнем особју, ки прави добеседно:

Оним услужбеницем државних прометних установа, ки со били в тем својству пред днем 1. септембра 1923 па се упокоје потем ко стопи та закон в велјаво и ки изполнјујемо погоя за придобитев правце до особене покојнене, долочен с параграфом 121 се стеје од часа, пребитега пред днем 1. септембра 1923 за одмерјанје количине покојнине. Други одставек § 121 истега закона туди изречно наваяја, да се приправљална служба стеје в активна лета. Из теш дveh долочил, ки со одлочилна за одмеро наше покојнине, се јасно зрчали управиченост заштеве, да се нам туди ненастављена лета, ки смо јих одслужили на системизираних местих, одмеријо в покојнино. Зато је за нас прав важна решитев Државнега света, ки је на своји сеји 23. септембра 1933 под штев 27400 обравнавал впрашанје, како се сме раћунати такозвана делавска служба пред наставитвијо оним жељезничарјем, ки со били настављени пред 1. септембром 1923. Државни свет је разсодил тако, да се час из точке 3 параграфа 258

Закона прометнем особју раћуна в рок за придобитев правце за покој по § 121 закона и за одмерјанје одстотков покојнине од положјане докладе в смислу параграфа 131 истега закона. За все оне, ки намераваяо ити в покој, па со били в двому зараді усоды ненастављених лет, је та решитев великега помона. Коликим курјацем, ки со же скрајно изчрпани прекорачили 25 лет ексекутивне службе бо stem одпадла из vsакданје кризе велика skrb.

Се важнејша па је задева оних товаришев курјацев, ки со били настављени по 1. 1923. Али нисо туди ти управичени, да се јим стејејо ненастављена лета в покојнино? Прав мед нами Словенци, ки смо оправљали службу се под рајнко Австријо, је много товаришев, ки со з наставитвијо далећ заостали. Австријска жељезничка управа је нашла ведно доволј взроков, да је запостављала заведене курјаце Словенце. Посебно пријетно sredstvo ји је било впрашанје језика тер је прошње посамезников за наставитев по долгих летих vestne службе обичајно заврчала зараді незнанја „службенега“ немешкега језика. С тежким srcem и самозатајевањем со морали заведени, vestни и способни словенски курјаћи пренашати то запостављанје. Зато па је било з наступом свободне Југославије темвече, njihovo upanje, да се јим бо кривца поправила. По посредованју нашега новустановљенег друштва је било велико штевило теш запостављених товаришев настављених. В разних интервенцијах је друштво прејело заготовила, да бодо тем курјацем, мед katerimi со имели некатори над 20 лет службе, вштета vsа ненастављена лета в покојнино. И вendar со били вси курјаћи, без озира на старост настављени кот зачетники, даси је поединцем з над 20 лет службы немогоће на та начин дослужити полно плачо.

Нештето итепвенциј и резолуциј је послало друштво на одлуцојоца места, да се поправи кривца — до данес па то важно впрашанје се ни решено. Уверјени па смо, да бодо одлуцојоци господје коначно ле увидели кривично stanje призадетих курјацев тер на katerikoli начин посспешили угодно решитев важнега впрашанја. Апелирамо на централно управо нашега друштва, да посвети много пазнје чим прејшњи решитви гонјих погрешк закона, товаришем па смо напишали те врстце в информацијо, да бодо точно обвешчени о дејанском станју теша вељавнега впрашанја.

Из Обласне Управе
Лјубљана.

Извод из записника

Друге редовне годишње скупштине Секције ложача држ. бродова у Београду, одржане на дан 21. јануара 1934 год. у просторијама хотела „Крагујевац“, Карађорђева улица.

Скупштину је отворио претседник Секције Лазар Кахриман у 9.50 часова и ставио предлог да се изабере претседник скупштине, секретар и два оверача записника.

Према предлогу, једногласно су изабрани за претседника Милован Милић, претседник Централне Управе за секретара Вук Тошић, а за овераче записника Илија Павловић и Милан Ђорђевић.

Пошто је изабрано часништво заузело своје место, претседник Милић претставља скупштини делегата го-

сподина Директора Речне пловидбе, господина Миодрага Вучићевића, секретара. Господин Вучићевић у своме говору изјавио је да је дошао у име господина Директора да присуствује скупштини и да господин Директор поручује истој свој поздрав и жели успешан и напредан рад.

Говор господина Вучићевића одушевљено је поздрављен.

Након тога претседник Лазар Кахриман, чита поздравне депеше, које ће се са скупштине упутити Његовом Величанству Краљу Александру I; затим Господину Претседнику Владе; Господину Министру саобраћаја; Почасном претседнику Удружења ложача Господину инж. Димитрију Наумовићу, директору државних железница у Београду; на даље првом почасном потпретседнику Господину инжењеру Јовану Н. Ђурковићу, шефу вуче Генералне дирекције државних железница, као и другом почасном потпретседнику господину Петру Стошићу и почасном члану Удружења господину инж. Душану Драгићевићу, шефу ложионице Београд.

Претседништво скупштине и држање говора претседника Управног Одбора.

Читање ових депеша праћено је са одушевљеним усклицима живели, а нарочито при помену имена Њ. В. Краљу Александру I.

После тога претседник Милован Милић, даје реч Лазару Кахриману претседнику Секције, који према 4. тачки дневног реда подноси свој извешта. Затим поднели су извештај секретар, благајник као и претседник Надзорног одбора Вук Тошић, који у своме опширном и документованом говору износи тешкоће, које су као последице опште привредне кризе погодили и нашу земљу. Исти на крају свога говора констатује да је Управни одбор са агилним претседником Лазаром Кахриманом на челу савесно вршио своју оужност и нарочито подвлачи да је приликом сваког прегледа нашао рад Управног одбора у сваком погледу исправан.

Скупштина је примила извештаје Управног и Надзорног одбора к знању са одобрењем и старој Управи дата је разрешница.

Претседник скупштине Милован Милић, прелази на 9. тачку дневног реда бирање нове Управе.

Нова управа изабрана је једногласно са следећим члановима.

Управни одбор: Претседник Лазар Кахриман, Потпретседник Фрања Мајдак, Секретар Вук Тошић, Благајник Милан Милошевић, Чланови: Милан Стефановић, Антоније Јанковић, Крешимир Глибота, Димитрије Туфић, Ристо Штукеља.

Заменици Управног одбора: Стева Ковачевић, Иван Корен и Иван Матковић.

Надзорни одбор. Претседник Милић Митровић; Чланови: Иван Марић, Цветко Димитријевић, Михаило Мартиновић и Михајило Радовић.

Заменици Надзорног одбора: Бежидар Радосављевић и Јосип Крпан.

Сва изабрана лица у управна тела јесу ложачи на броду.

По 10. тачки дневног реда узело је у дебати живог учешћа више чланова, међу којима су се нарочито истакли Милић Митровић, Антон Зовко, Милан Милошевић и други. Сва питања која живо интересују ложаче државних бродова детаљно су претресана, па је затим новој Управи стављено у дужност да се постара и да изврши потребне интервенције на меродавним местима, како би се та питања решила у корист ложача.

Пошто је са 11. тачком дневног реда исти исцрпљен, скупштина је закључена у 13,30 часова.

Ова скупштина била је врло добро посећена од стране чланова, код којих се налази на много интересовања за рад Удружења. Нарочито треба подвући чињеницу да је Секција ложача бродова, и ако тек пре две године основана, за ово кратко време показала врло лепе успехе у своме раду. Надати се је да ће Секција у догледном времену успети да се социјално-материјални услови живота ложача поставе на оно место које ложачи са својим тешким и напорним радом оправдано заслужују.

У тој нади, нарочито нас још поткрапљује факат да се на челу Управе Државне речне пловидбе налази човек са пуно социјалног осећања, који у свему разу-

СА II ГОД. СКУПШТИНЕ ЛОЖАЧА-ДРЖ. БРОДОВА 21-1 1931г.

мева тежак и напоран живот ложача на бродовима. О томе смо се већ у прошлости несумњиво уверили. Надамо се, да ће Господин Директор речне пловидбе и наш почасни члан Господин Боривоје Стевановић, и у бу-

дуће поклонити своју пажњу и заштиту, себи потчињеним службеницима-ложачима и настојавати да се њихово те-шко стање поправи и да се исти заштите тамо где је његова заштита потребна.

На послате поздравне депеше Секција је добила следеће одговоре:

Београд, 24 јануара 1934 године.

Господине председнице,

Његово Величанство Краљ примио је изразе ода-ности учасника на скупштини Удружења ложача држав-них железница и бродара — Секција Београд — и бла-гоизволео је наредити ми да изјавим захвалност.

Министар Двора
Милан Анђић, с. р.

Господину

Лазару Кахриману,

претседнику Удружења ложача државних железница
и бродова

Београд.

Краљевина Југославија

Шеф кабинета Београд, 22 јануара 1934 год.

Претседника Министарског Савета

Господину

Лазару Кахриману,

претседнику Удружења ложача државних бродова

Београд.

Господин претседник Министарског савета примио је поздравни телеграм упућен му са годишње скупштине Удружења ложача државних железница и бродова — Секције Београд, и наредио ми је, да скупштинским уче-сницима изјавим његову захвалност.

Шеф кабинета,
Петар А. Цветковић, с. р.

Z a p i s n i k

Sastavljen dana 15-II. 1934. godine na vanrednoj go-dišnjoj skupštini podružnice Obl. Uprave udruženja ložača Kralj. Jugoslavije u Osijeku.

Prisutni delegati i članovi: Marković Trifun, del. Centr. Uprave u Beogradu, Medved Đuro, del. Obl. Uprave u Zagrebu i Marčela Đuro, del. Obl. Uprave u Zagrebu. Članovi: Vajdić Ljudevit, Vedlin Franjo, Čalić Žarko Brkić Jovo, Sućur Josip, Parlov Josip, Šušić Božo, Raus Anton, Brnić Marjan, Dulušić Stjepan, Prgomet Stjepan, Koc-кар Anton, Bakota Mate, Senes Franjo, Arambašić Jozo, Kihm Hinko, Kovačević Stipe, Pervan Josip, Mušac Mate i Vadaski Mitar.

Skupština počima u 9 časova prije podne. Za pred-sjednika god. skupštine izabran je delegat Centr. Uprave drug Marković, a isti se na tome zahvaljuje, i prepušta čast predsjednika god. skupštine delegatu Obl. Uprave drugu Marčeli, koji to prihvata. Za overače zapisnika birani su članovi: Brkić i Vedlin.

1) Dobiva reč bivši povjerenik podružnice *Pervan*, koji izlaže sledeće: Osvrće se na svoj rad, kako da je uvijek bio svestan svoje dužnosti, da je radio uvijek samo na dobro drugova, i izjavljuje: da je Oblasna Uprava prema njemu nekorektna, netačna u radu, da radi na štetu saob-račajnih ustanova, da se ne drži svojeg pravilnog rada, i da pomaže nečlanove ložače. Izjavljuje otvoreno mržnju protiv Obl. Uprave, nazivajući je svakakovim pogrdnim re-čima, i da je zato dao ostavku, što nije imao posla sa po-štenom Upravom.

2) Izveštaj tajnika *Stojčević-a*:

Izjavljujem, da sam dužnost tajnika primio prošle go-dišnje skupštine, i nisam tom prilikom primio nikakvih knjiga, a niti sam što za vreme ove godine radio, pošto je poverenik *Pervan* sam sve radio, a od mene nije nika-kovog rada zahtevao.

3) Izveštaj blagajnika *Raus-a*.

Ja sam blagajnik ove podružnice od god. 1928. do danas, te za vreme dok smo mi sami ubirali članarinu, uvek smo koliko mi je poznato, novac slali Obl. Upravi, ali to je rađeno uvek bez mogega znanja, pošto sam ja bio bla-gajnik samo na papiru, dočim je *Pervan* uvek novac dizao od isplatnog činovnika, i slao, a da nije o tome davao ni-koj račun. Celoj ovoj stvari povod je iz toga, što se je *Pervan* posvadao sa tajnikom *Sunarićem*, a dalje o ničemu neznam ništa.

4) *Marcela*: predlaže, da se bira nova uprava, ali do-daje, da se stara uprava ne može razrešiti, dok ne bude sve na čisto sa starom upravom u pogledu netačnih plaćanja ubrane članarine. Za tim se prešlo na biranje nove uprave, ali je pri tom upao *Pervan* sa primjedbom i zahtevom, da se ima da pročita zapisnik od prošlo godišnje uprave, što je i učinjeno, t.j. zapisnik je pročitan, na koji je primjetio drug *Marcela*, da nije bilo u redu primiti, i razrešiti staru upravu, dok se nije sve dovelo u red, radi nepravilnosti koje su i tada bile postojale, a posle skupštine su iskrisle na javnost.

5) Nakon toga se prelazi na biranje nove uprave, te su izabrani sledeći: Za povjerenika izabran je jednoglasno *Vajdić Ljudevit*, a za zamjenika povjerenika *Sućur Josip*. Za tajnika biran je *Vedlin Franjo*, a za blagajnika *Raus Ante*. U Nadzorni odbor ušli su: *Brkić Jovo*, *Čalić Žarko* i *Arambašić Jozo*.

6) Po svršenom izboru dobiva reč bivši tajnik drug *Sunarić Ivan*, koji izjavljuje sledeće:

Prvo, Podružnicu u Osijeku sam osnovao sam svojim radom, i tada je bila kupljena blagajnička, tajnička, ma-tična i ručna knjiga, za koje tvrdim da i danas moraju biti a za koje se ne zna, jer je iste imao u posjedu sam *Pervan*. Jedino to znam, da sam ja tajničku knjigu posle jedne prepirke sa *Pervanom* bacio u vatru, jer sam bio van sebe, da me jedan ovakvi napao, a što nisam zaslužio za moj rad za vreme tajničke dužnosti od osam godina, i zato sam knjigu bacio u vatru, da nepođe u ruke jednom analfabetu kao što je *Pervan*, a u istoj su knjigi bili vođeni samo zapisnici o skupštinama, a inače o novcu se nije ništa zavedilo. Eks-pediciju nisam zavedio, to je sam *Pervan* radio, a za ubi-ranje članarine smo imali kupone u duplikatu, čime se do-kazalo, tko je platio, a tko nije.

7) Dobiva reč član *Raus* blagajnik, koji izjavљуje sledeće:

Kada sam primio dužnost blagajnika 1928. godine, a primio sam samo dve knjige, i to u kome sam zavodio samo prihode koje smo imali od zabava, t. j. društveni novac, a inače članarinu nisam nigde zavodio, pošto je *Pervan* kao povjerenik sam novac primao i slao, a nikome nije ništa pokazivao, te je sam i odgovoran zato.

8) *Marčela*: Postavlja pitanje bivš. dovjereniku *Pervanu*, dali on ima priznanice od pošte, za poslati novac, a nato *Pervan* izjavљуje i navodi, da je njega Oblasna Uprava ovlasila, da on od ubrane članarine može si naplaćivati svoje troškove, kao: posmrtnine, bol. potpore, a ostalo da je slao Oblasnoj Upravi, i to nekada po dva mjeseca skupa, a nekada i više, da priznanica u opšte nema, i da za neispravnosti postojeće do prošlogodišnje skupštine tomu ne može nitko ništa, iz razloga toga, što mu je godišnja skupština dala razrešnicu, i koja ga je ponovno izabrala, i pošto tu je bio predsjednik Centralne Uprave i predsjednik Oblasne Uprave.

9) Nakon toga uzima reč gosp. Šef ložione Osijek i navodi, da on zna da je među ložaćima velika nesloga, što mu nije nimalo drago, pošto bi volio da se slažemo i nada se, da ćemo sve u red dovesti.

Marčela: Izjavљуje, da će se Oblasna Uprava svom silom zauzeti, da se ovo sve reši, a pogotovu u pogledu *Pervana*.

Zaključeno i potpisano dne 15.-II. 1934 godine, u 13 sati.

Potpis overača:	Potpis povjerenika:	Potpis delegata:
<i>Brkić Jovan</i> , v. r.	<i>Vajdić Ljudevit</i> , v. r.	<i>Marčela Đuro</i> , v. r.
<i>Vedlin Franjo</i> , v. r.		<i>Medved Đuro</i> , v. r.

Захвалнице

Потписани учтиво се захваљујемо Обласној Управи Удружења ложача у Суботици на указаној нам помоћи за време боловања односно правне заштите и помоћи за смрт супруге:

Ковачић Стјепан, помоћ за случај болести, ложионица Вршац, динара 300.— Пинтер Блашко, помоћ за случај болести, ложионица Вршац, динара 300.— Огенхајмер Андрија, помоћ за случај болести, ложионица Винковци, динара 300.— Ђорђевић Драгомир, за случај правне заштите, Нови Сад, динара 150.— Крејцулов Коста, за случај смрти супруге, ложионица Вршац дин. 1.000

Суботица, 26. II. 1934 год.

Z A H V A L A

Mi niže navedeni ložaci članovi ovog Udruženja, zahvaljujemo se najtoplije Oblasnoj Upravi udruženja ložaca Kraljevine Jugoslavije u Zagrebu na isplaćenoj nam bolesničkoj potpori u iznosu od:

Mihaldinec Mato ložionica:	Zagreb, gl. k.	Din.	150.—
Vidović Franjo	" Zagrsb, gl. k.	"	150.—
Vuković Ivan	" Knin	"	150.—
Клобуџар Јуре	" Ogulin	"	150.—
Čarluka Josip	" Pakrac	"	300.—
Kajsinger Antun	" Osijek	"	410.—
Vidošević Mato	" Split	"	310.—
Plemenčić Ante	" Brod na Savi	"	280.—
Ukupno Dinara:			1.900.—

Z A H V A L A

Udova pok. BURANJI FRANJE iožaca iz ložionice Krapina, a koji je umro u službi od mozgovne kapi, zahvaljuje se Oblasnoj Upravi udruženja ložaca Kraljevine Jugoslavije u Zagrebu, na isplaćenoj joj posmrtnini u iznosu od Dinara 1.500.— (hiljadu petsto dinara).

ЗАХВАЛНИЦА

Г. г. машиновођама и друговима ложачима ложионице Скопље, и Краљево, овим путем најтоплије се захваљујем на учињеној ми помоћи својим прилозима, те ме помогоше у најтежем моменту моје болести и моје супруге.

Захвалан,

Михајило Стојаковић с. р.
ложач водоцрпа Велес

ЗАХВАЛНИЦА

Обласној ујрави Удружења ложача државних железница и бродова Београд

Извештавамо вас да смо скупили међу члановима нашег Пододбора прилог у суми динара 805 за нашег колегу Спиру Ристића, који је преминуо после дужег боловања. И ако исти није био члан нашег Удружења из колегијалних обзира изишли смо у сусрет његовој породици која се налази у тешким материјалним приликама после његове смрти.

Од ове суме Пододбор је купио венац у суми 250 динара који смо приликом његове сахране положили на његов гроб, а остатак од 555 динара уручили смо његовој ожалашћеној супрузи.

23 јануара 1934 године

**Пододбор удружења ложача
у Скопљу**

Обласној ујрави удружења ложача државних железница и бродова у Београду.

Извештавамо вас да смо сакупили добровољан прилог од динара 150 приликом сахране супруге нашег друга Вучка Спасића из Пододбора Ђенерал Ханрис.

Добровољан прилог примљен је са великом захвалношћу.

6 јануара 1934 год.

**Пододбор удружења ложача
Скопље**

Потписани најтоплије се захваљујемо Обласној Управи Удружења Ложача у Суботици на указаној нам помоћи од по 300 динара, које нам је исплатила за време нашег боловања и тиме нам пружила материјалну помоћ што је знак велике другарске пажње и хуманости нашег удружења.

ЗАХВАЛНИ

Покорник Марко из лож. Суботица
Пањак Миле из лож. Винковци,
Црнковић Андрија, из лож. Винковци,
Порте Петар, из лож. Вел. Бечкерек